

Markedsutsikter BA-næringen

Utleiekonferansen

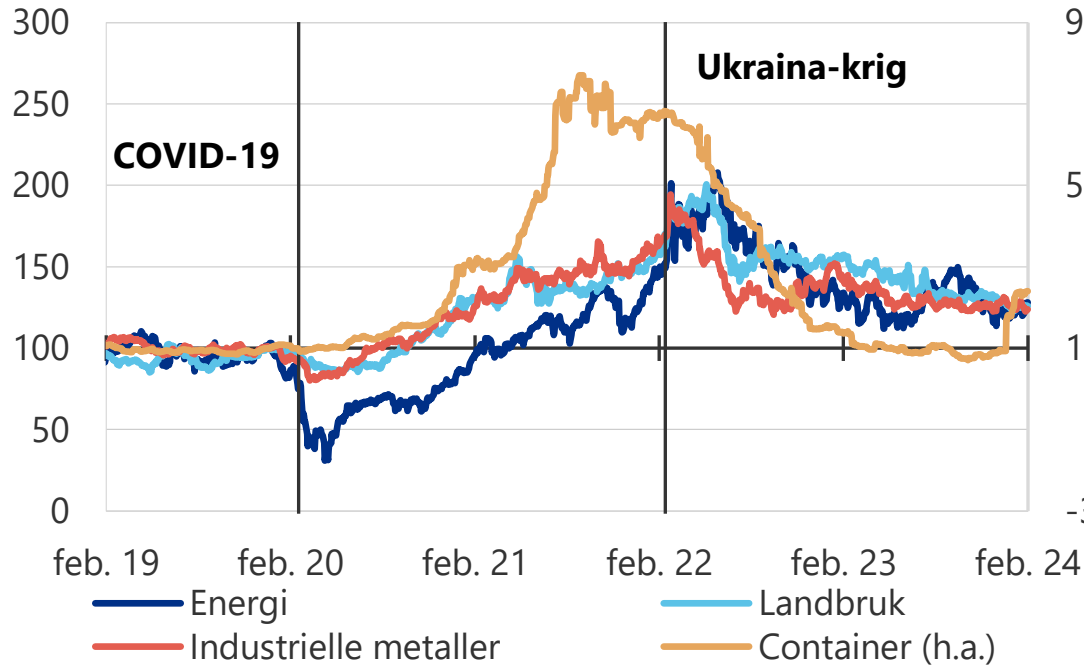
Øystein Dørum, sjeføkonom
Gardermoen, 14. februar 2024

Ute: Kostnadssjokket etter «perfekt storm» er tilbaketrukket...

Vel, stort sett, da

Råvarepriser og fraktrater

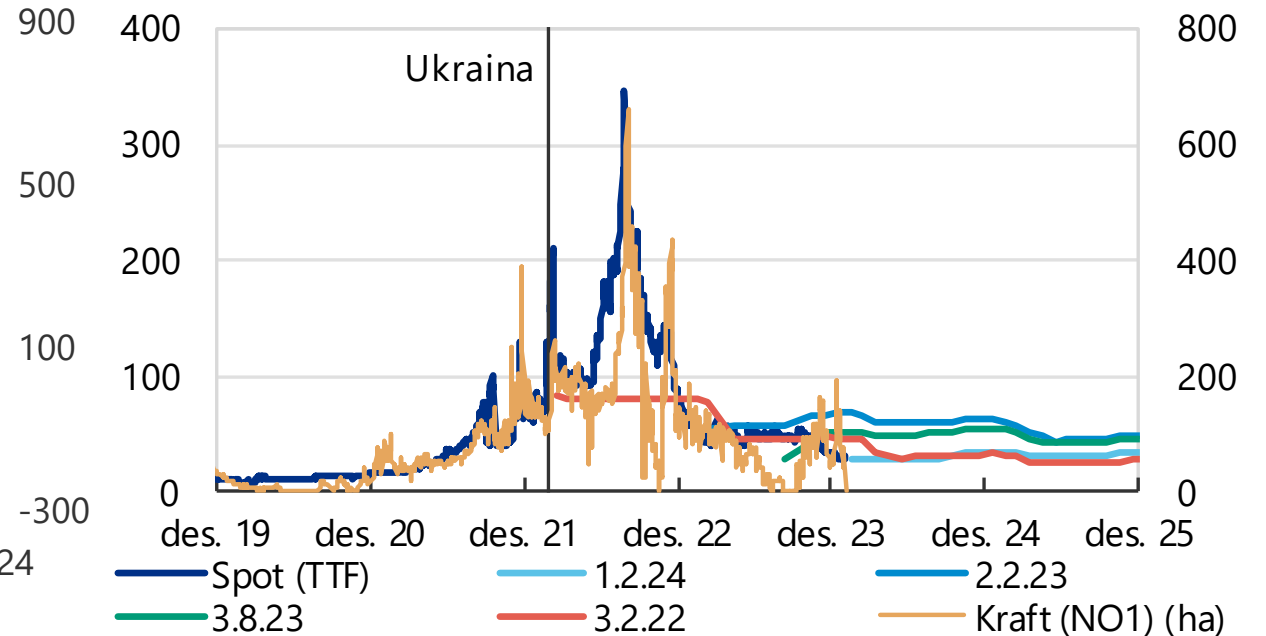
Indeks, 1. jan 2020=100

Kilde: LSEG Datastream / S&P GSCI / Freightos / NHO

Europa: Naturgass- og strømpris

EUR per MWh.

Data per 02-02-2024

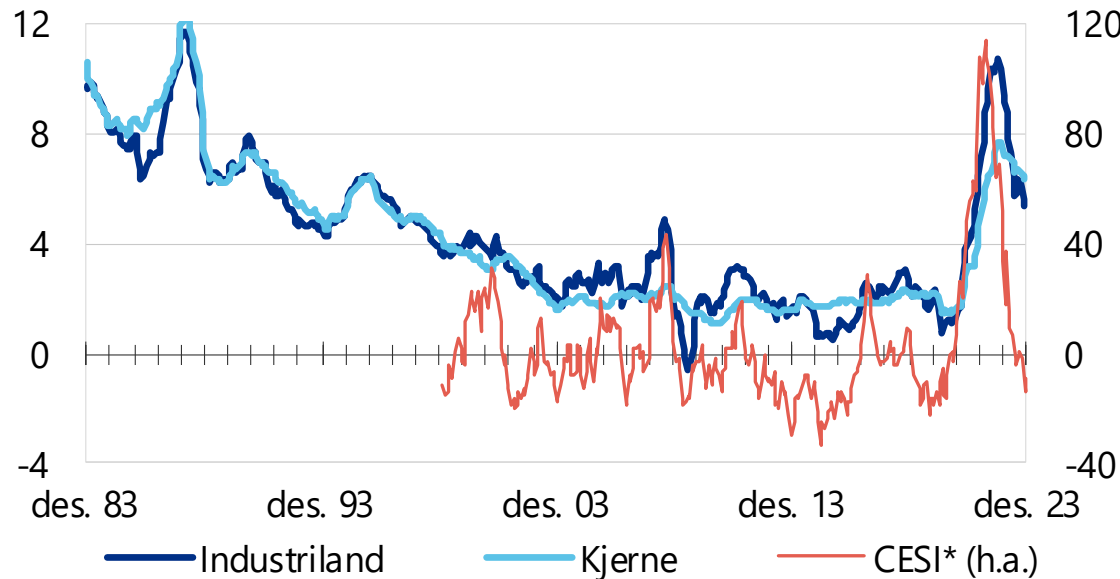
Kilde: LSEG Datastream / ICE / NHO

...og inflasjon og renter har mest sannsynlig toppet ut

Risikofaktorer: Høyt trykk. Krig/GVC. (Over)forsiktige sentralbanker?

Konsumpriser

Prosentvis endring år/år

* Citigroups inflasjonsoverraskelsesindeks for G10 (USA, ØMU, UK, Japan, Canada, Norge, Sverige, Sveits, Australia, New Zealand). Verdi over/under 0 betyr at prisveksten er over/under konsensusforventningene.

Kilde: LSEG Datastream / Citigroup Inc. / NHO

Handelspartnere: 3-mnd pengemarkedsrente

Prosent

HP: USA, ØMU, Danmark, Sverige, Storbritannia, Polen og Japan. For rentene til landene som er utelatt antar vi 50/50-fordeling mellom amerikanske og euroområdet renter. 3-mnd rente i Danmark antas lik som i euroområdet. Importvekter.

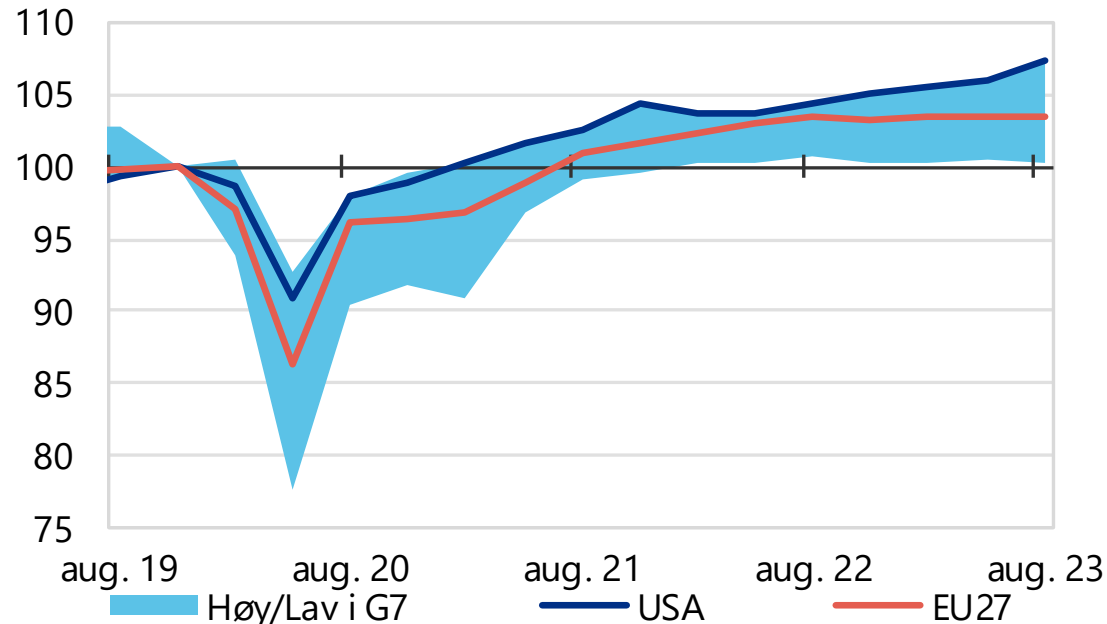
Kilde: LSEG Datastream / NHO

Men veksten er relativt svak, særlig i Europa

BNP-HP 2023/24: 1,0/0,8% (normal ~2%). LK 5,1/4,5%. CF-24 USA 1,4%, EA 0,5%, Kina 4,6%

G7: BNP

Sesongjustert volumindeks, 100=2019Q4

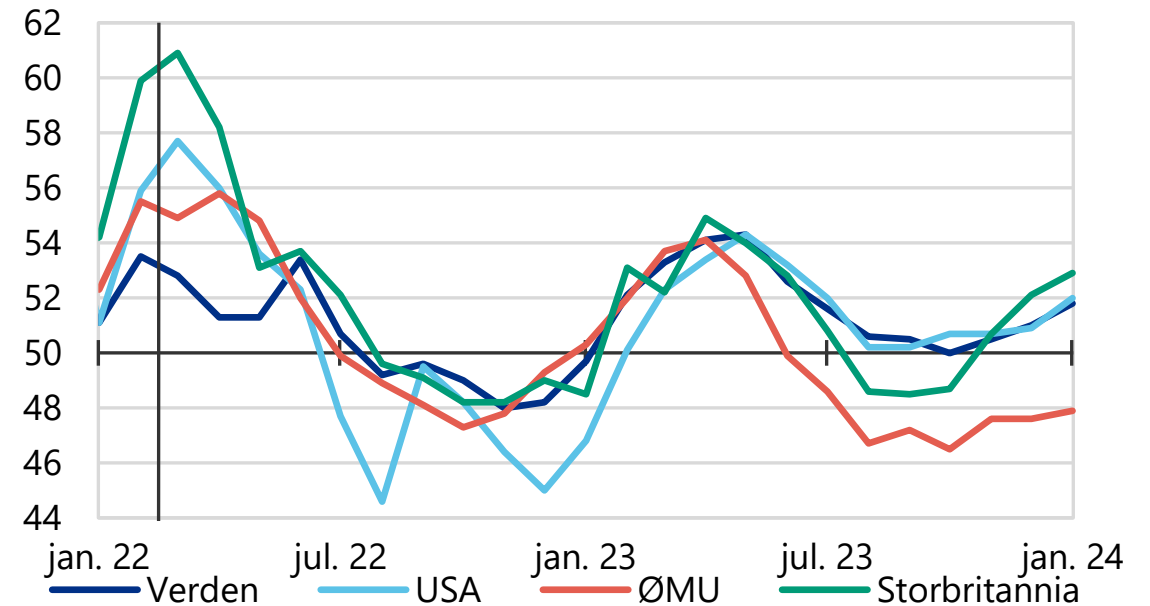

Kvartalsdata tilgjengelig t.o.m. 15-08-2023

Kilde: LSEG Datastream / OECD Quarterly National Accounts / NHO

Verden: Innkjøpsjefindekser (PMI)*

Privat næringsliv (industri og tjenester)

*Diffusjonsindeks. Verdi over/under 50 markerer ekspansjon/kontraksjon.

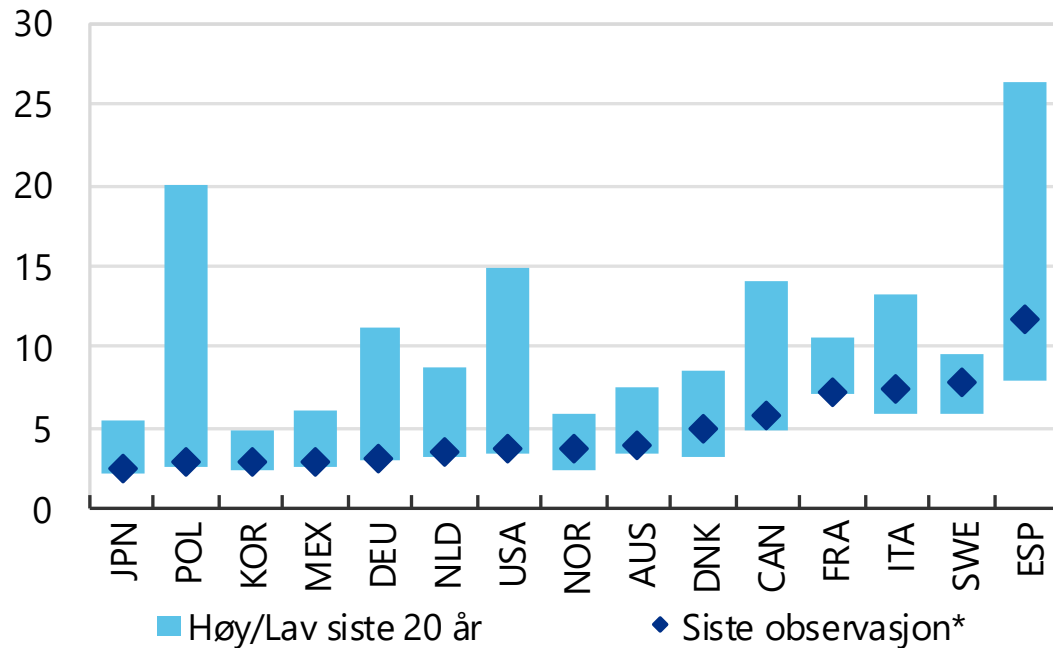
Kilde: LSEG Datastream / S&P Global / NHO

Risiki: Fortsatt høyt trykk. Krig/GVC. Hard landing i Kina

Myklandingens skyggeside. Kina: Fall i boligpriser/-inv. Evergrande. Deflasjon

OECD: Arbeidsledighetsrate

Prosent. Harmoniserte data

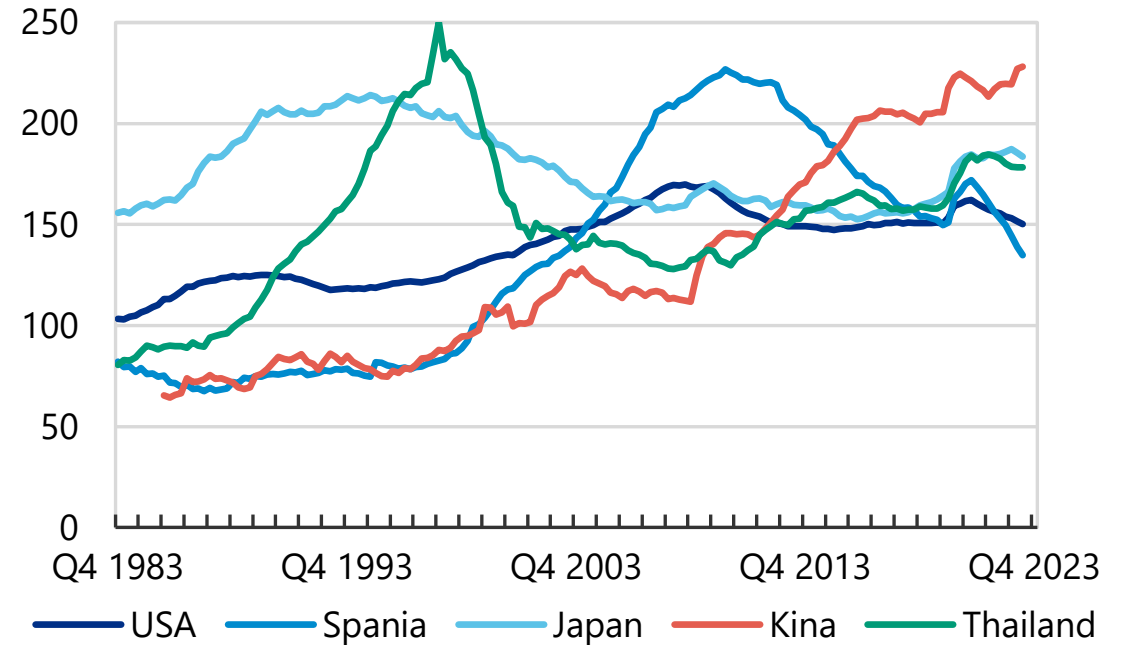

*Data per Q4 2023 eller siste tilgjengelige.

Kilde: LSEG Datastream / OECD Main Economic Indicators / NHO

Kreditt til ikke-finansiell privat sektor

Prosent av BNP

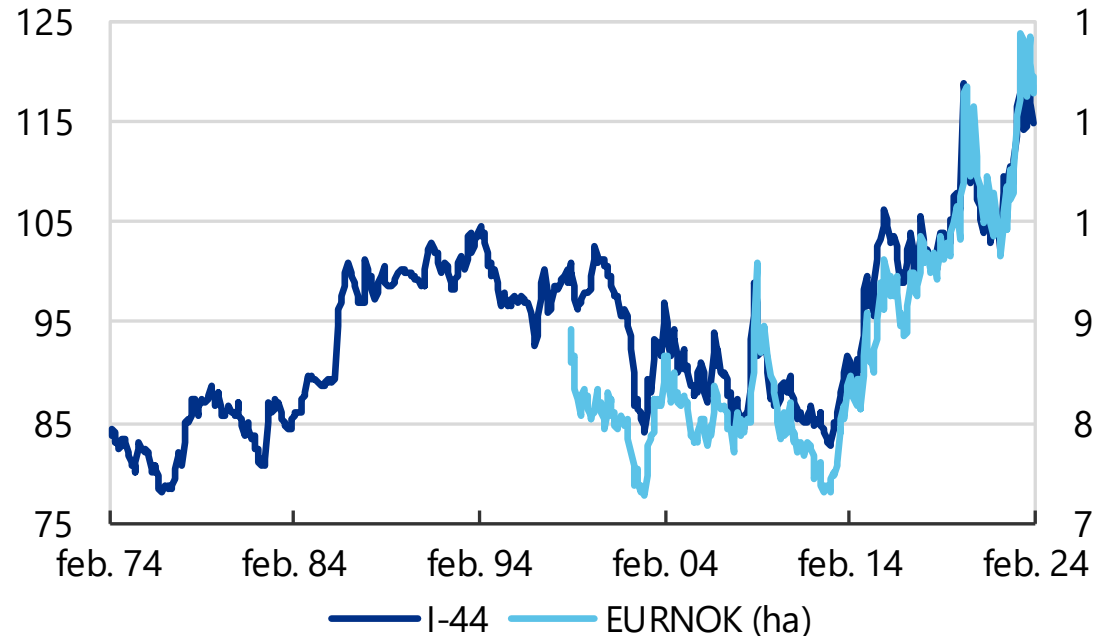
Kilde: LSEG Datastream / Bank of International Settlements / NHO

Norge: Kronefall i tillegg. Men kostnadssjokket er historie

Omstilling, uro, rentediff, oljepris. KKI/I-44 ~8% svakere år/år

Norge: Kronekurs*

Indeks, 100=2000

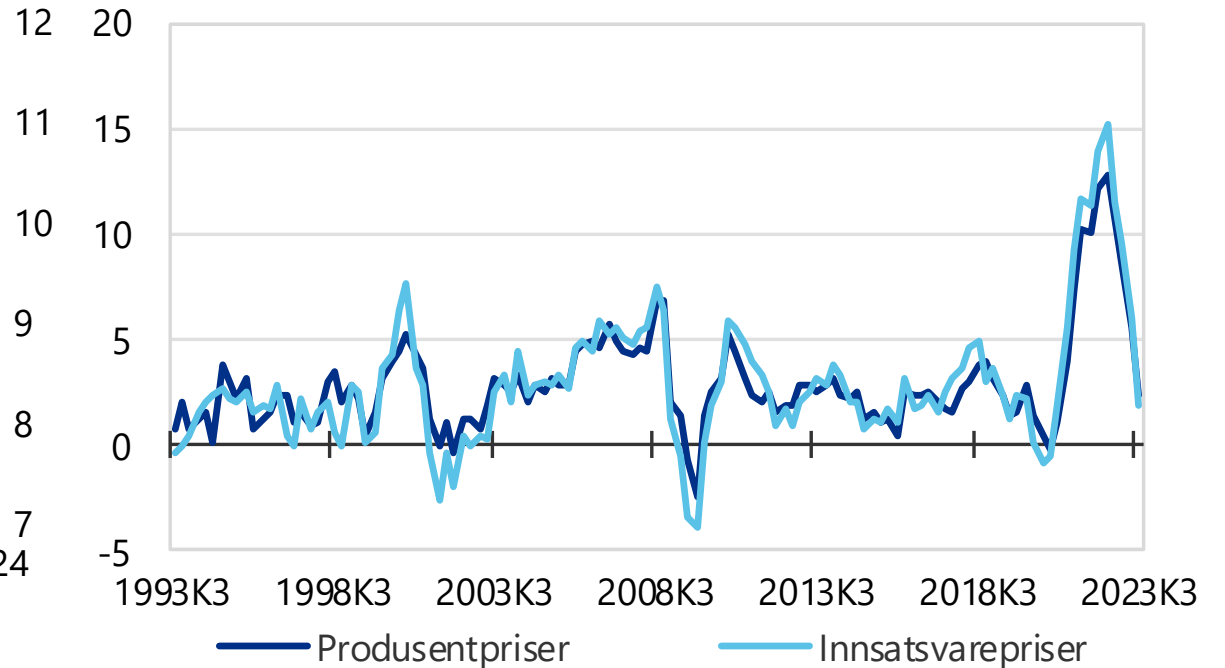

*Når indeksverdien øker/synker blir kronekursen svakere/sterkere.

Kilde: LSEG Datastream / Norges Bank / NHO

Produsent- og innsatsvarepriser

Pst. endring år/år. Markedsrettet Fastlands-Norge

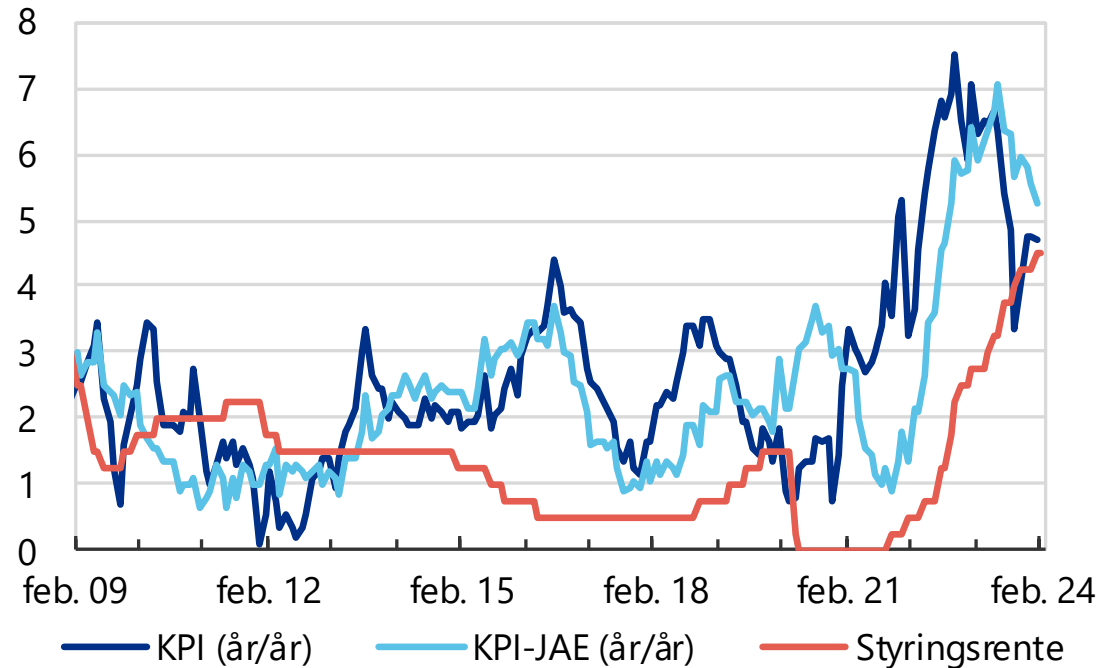
Kilde: Statistisk sentralbyrå, nasjonalregnskapet / NHO

Husholdningene: Vissen kjøpekrafts- og forbruksutvikling

2023: Ramme 5,2%, KPI 5,5%. 2024: Lønn 4,5-5,4%, KPI 3,9-4,5%

Norge: Konsumpriser og styringsrente

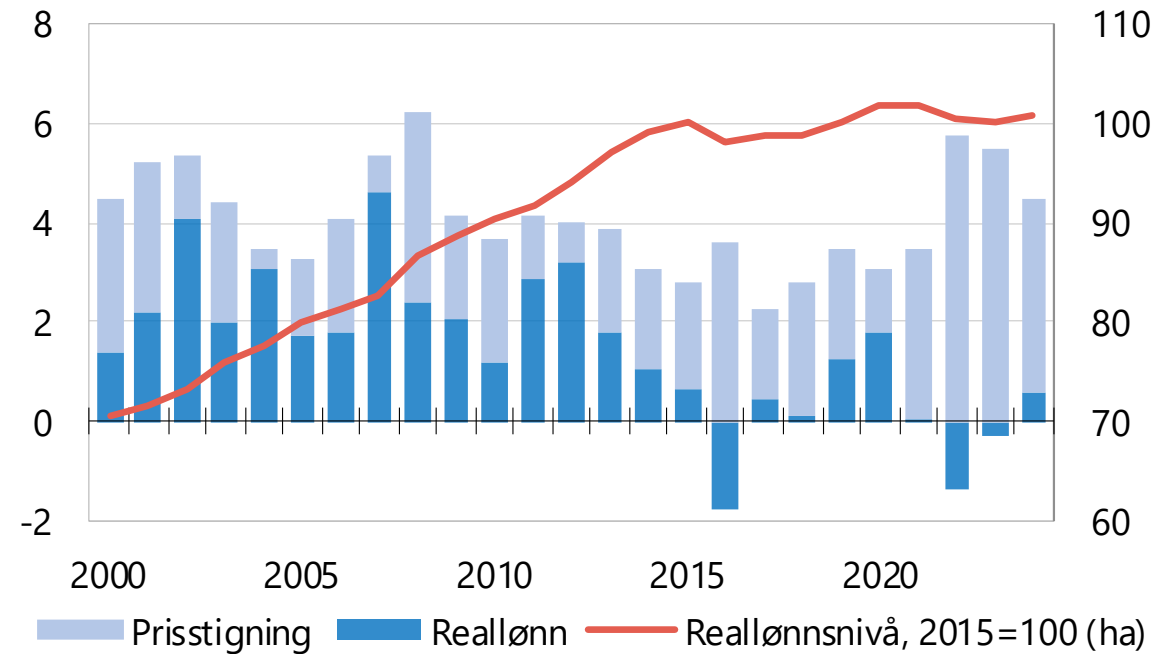
Prosent

Kilde: LSEG Datastream / Statistisk sentralbyrå / NHO

Nominell årslønnsvekst og reallønnsvekst

Hele økonomien. Prosent år/år og 2010 = 100

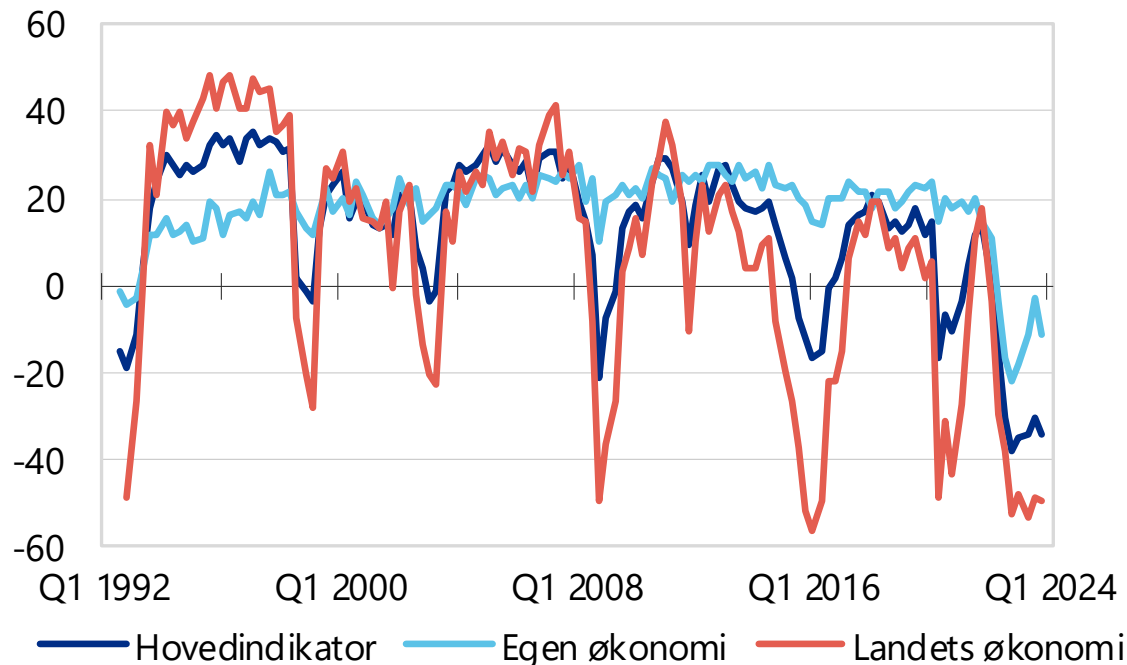
Kilde: TBU mars 2023 + oppdateringer / NHO

Deppa husholdninger. Sparetrekk demper forbruksfallet

230^{'''} merspart. 2023/24: Forbruk – 1¼/1½%

Forventningsbarometeret

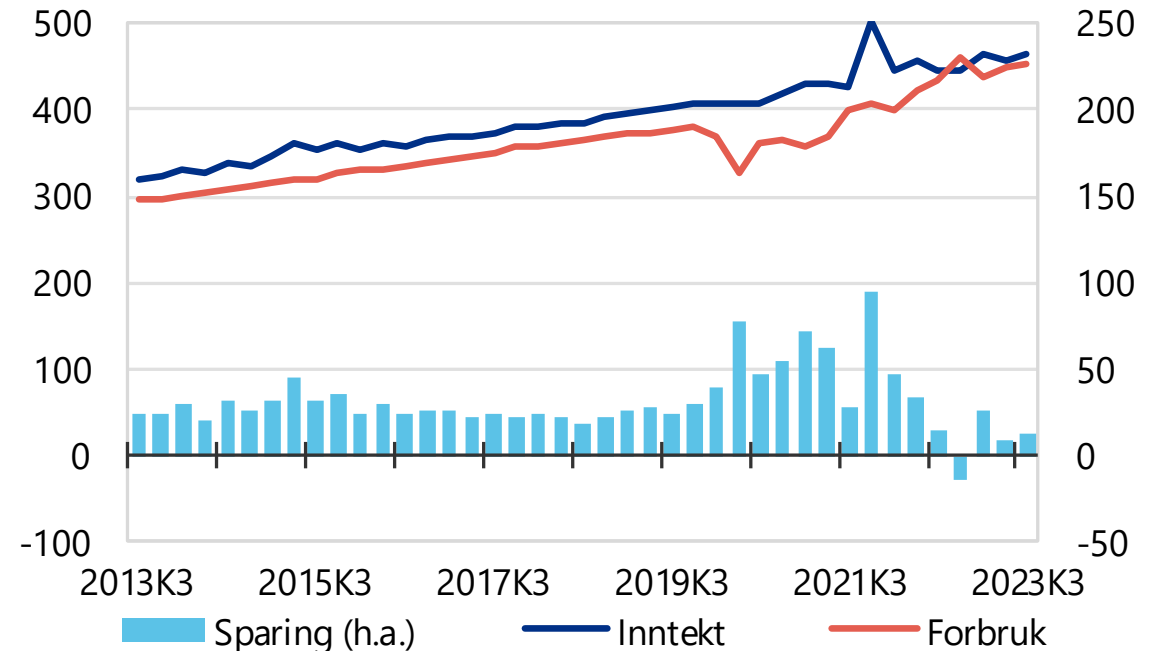
Nettobalanse. Hovedindikator er sesongjustert.

Kilde: LSEG Datastream / Finans Norge / NHO

Husholdningenes forbruk og sparing

Mrd. kroner. Sesongjustert

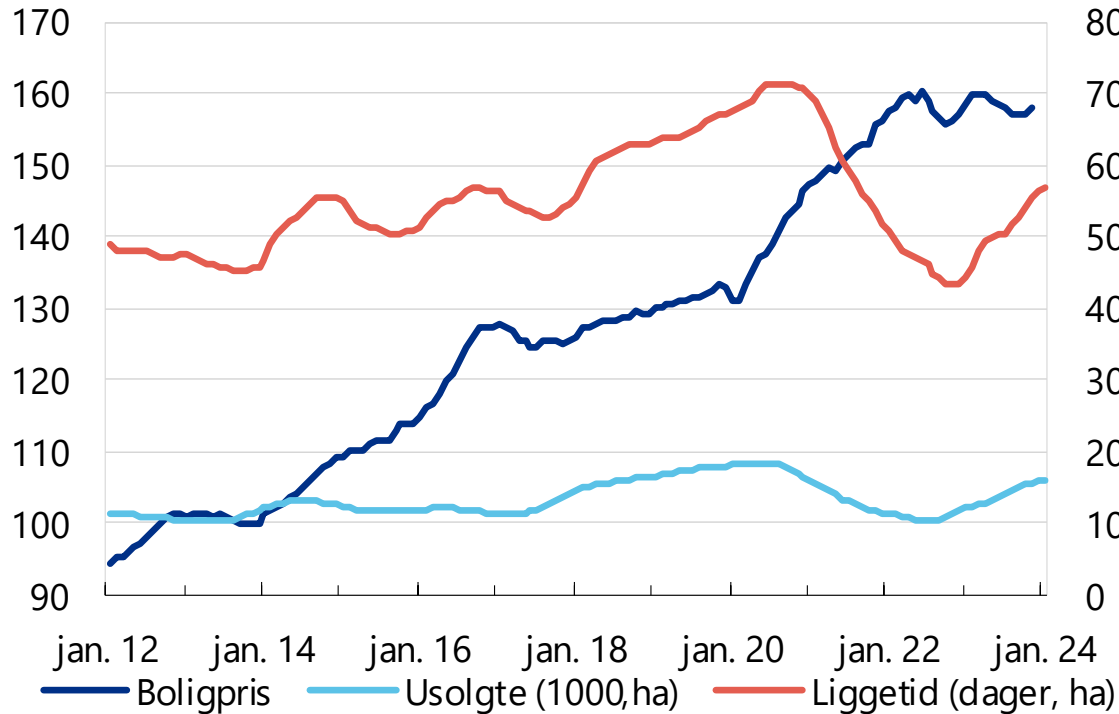

Kilde: Statistisk sentralbyrå / NHO

Bråstans i boligbyggingen

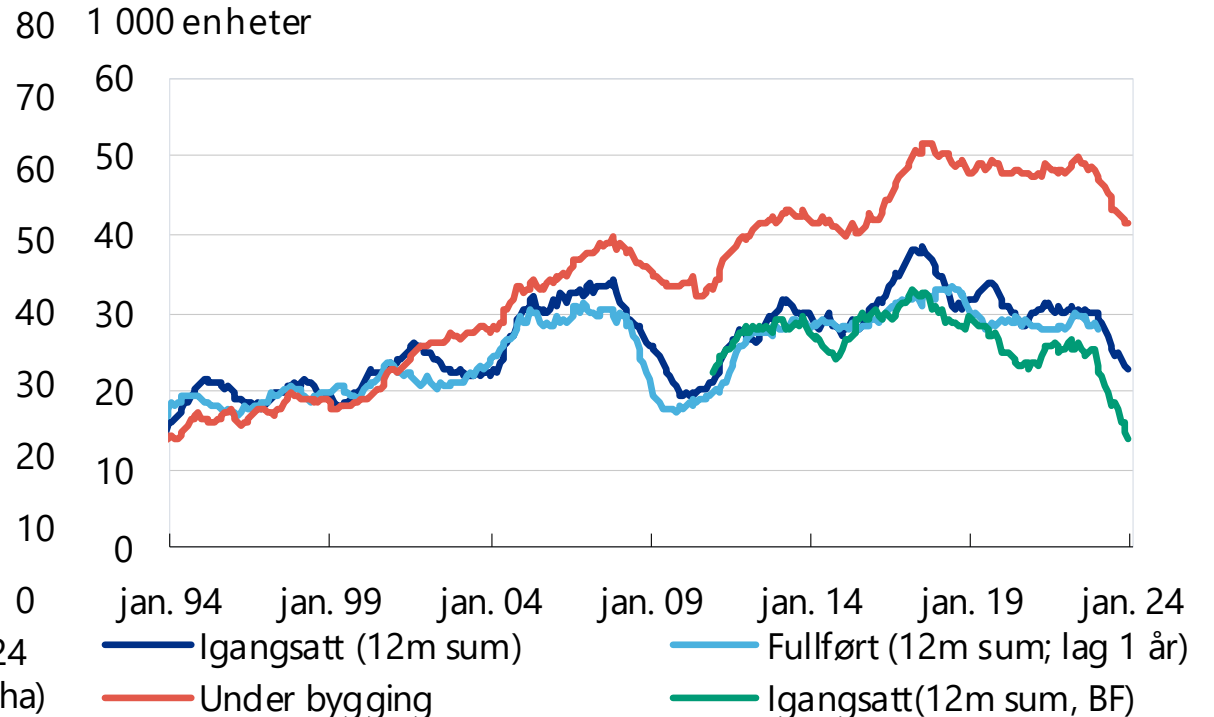
Bruktboligpriser 0,2/-1%. Igangsatt 14k i fjor, mot anslått behov på 30k. Ordreboka tappes.

Norge: Bruktboliger

Kilde: LSEG Datastream / Eiendom Norge / NHO

Norge: Boligbygging

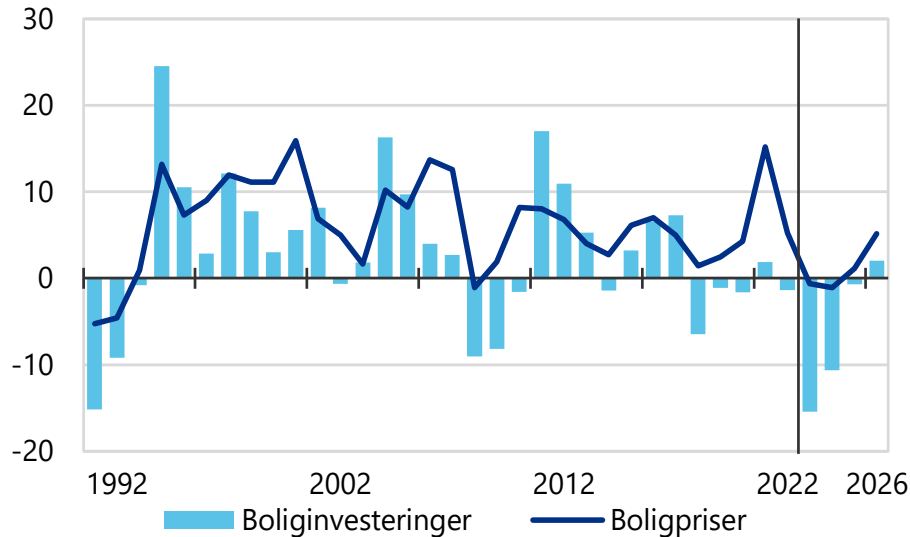
Kilde: LSEG Datastream / Statistisk sentralbyrå / Boligprodusentenes Forening / NHO

Styrer mot langvarig & sterk aktivitetssvikt i bygg/anlegg

Boliginvesteringer 2021-24: NB -22%, NHO -25%, SSB -31%. Svak fremtidstro.

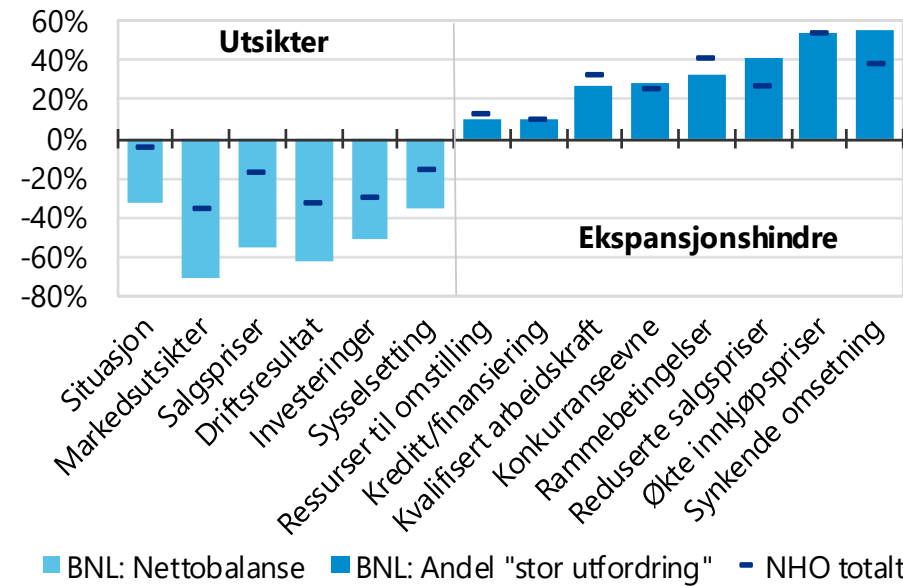
Boliginvesteringer og -priser

Prosentvis endring år/år

Kilde: Refinitiv Datastream / Norwegian Aggregate Model (NAM) / NHO, ØO 4/2023

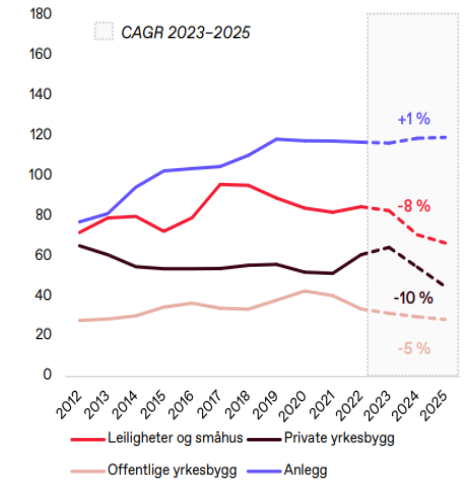
BNL: Utsikter og ekspansjonshindre

Kilde: Næringslivets økonomibarometer 4. kvartal 2023 / NHO

Norge, produksjon per sektor

NOK milliarder, faste priser

17

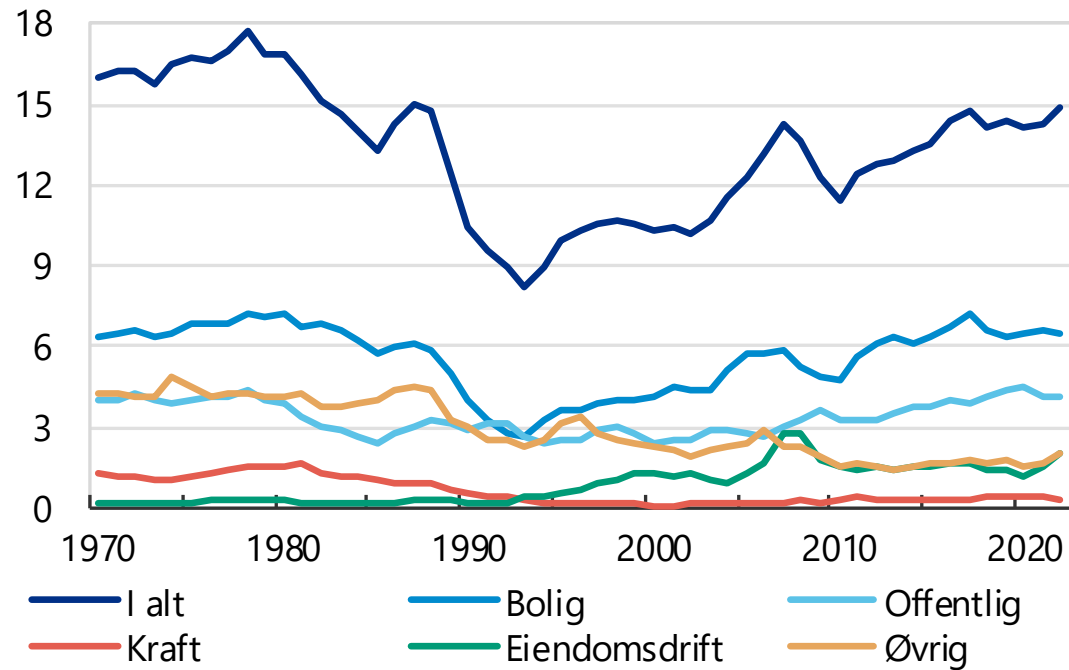
Kilder: Veidekkes markedsdata, SSB, SCB, DST

...om enn fra et høyt nivå

Bruttoinvesteringer i bygg/anlegg på 541” i 2022, 15% av F-BNP. Historisk høy syss.andel

Bruttoinvestering i bygg og anlegg

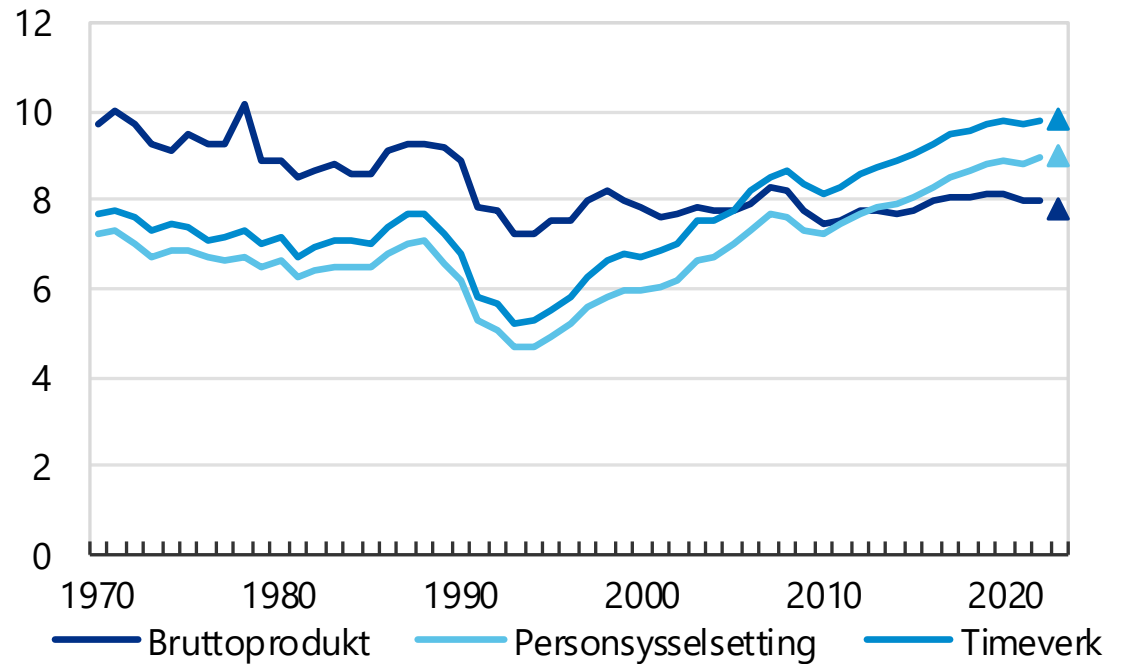
Løpende priser. Prosent av BNP Fastlands-Norge.

Kilde: Statistisk sentralbyrå / NHO

Norge: Bygg og anlegg

Prosent av fastlands-Norge

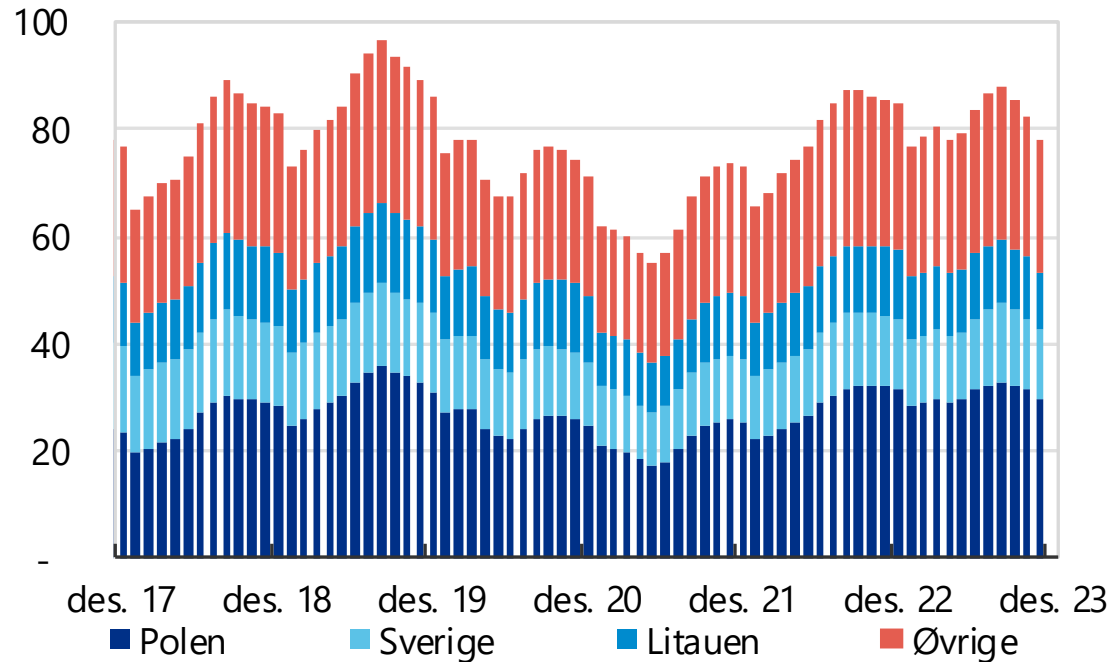
Kilde: Statistisk sentralbyrå / NHO

Arbeidsinnvandringen er joker

Nesten tilbake på pre-pandeminivå. Men Norge mindre attraktivt enn før

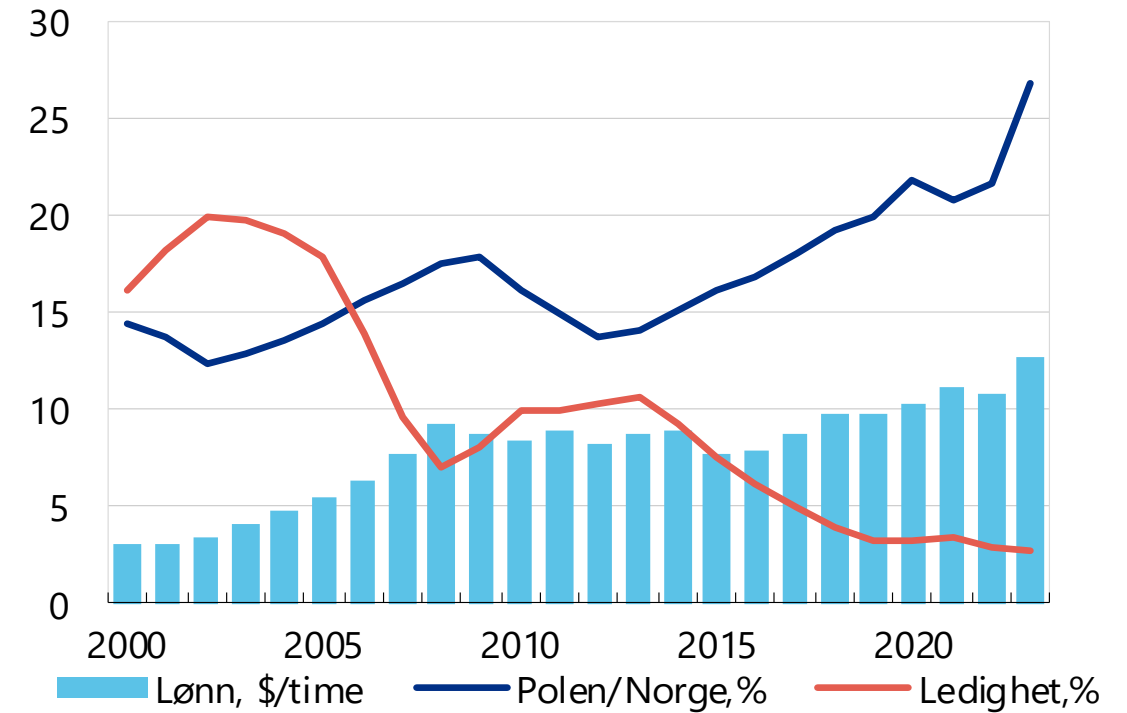
Lønnstakere: Ikke-bosatte

1 000 personer

Kilde: Statistisk sentralbyrå / NHO

Polen: Ledighet og lønn

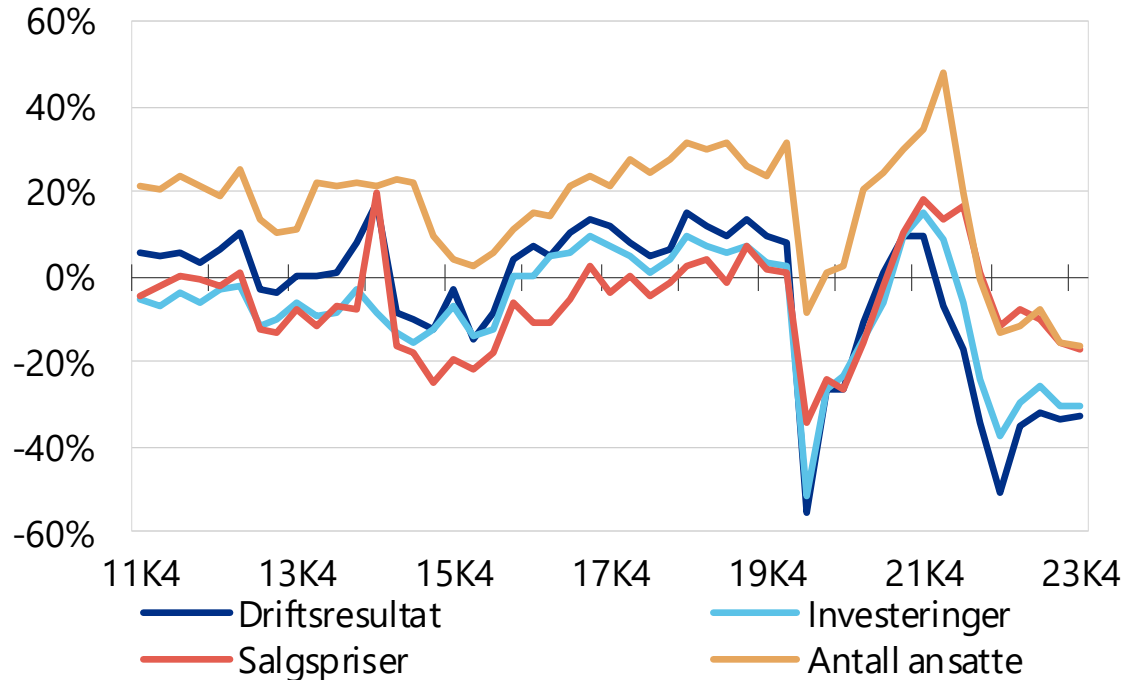
Kilde: LSEG Datastream / Oxford Economics / NHO

Bedriftstillit rett i kjelleren. Stor strekk i laget

Deler av regningen sendes videre. Men hindrer ikke tillitssvikt.

Markedsutsikter: NHO totalt

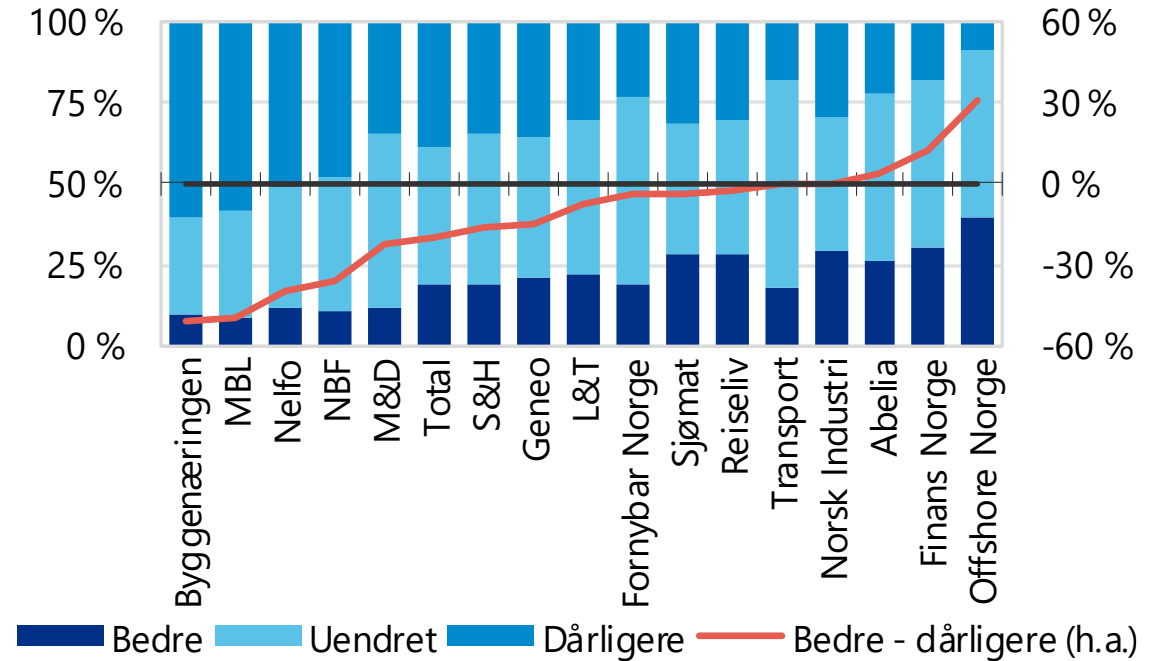
Differanse positive og negative svar i prosentpoeng

Kilde: Næringslivets økonomibarometer / NHO

Forventninger til 2024

Sammenlignet med 2023. Andel som oppgir

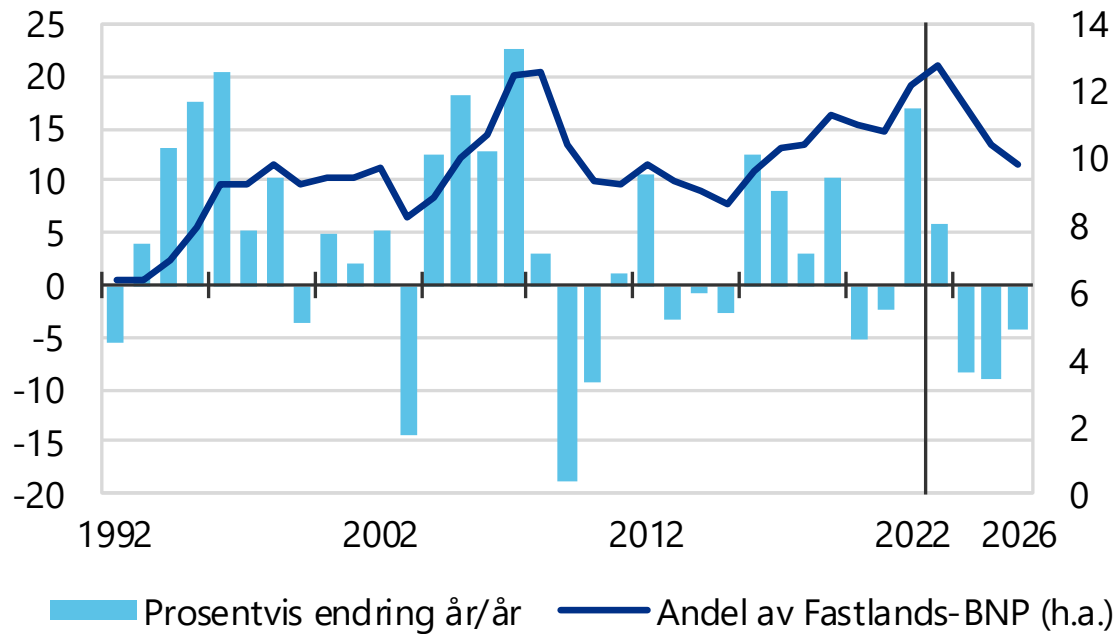
Kilde: NHOs medlemsundersøkelse, januar 2024

Fall i bedriftsinvesteringene. Men noe buffrer

Anslag 2023/24 5,8/-8,4%. Men eksport 3,1/3,4%, oljeinv. 10,0/6,0%, økt bruk av oljepenger

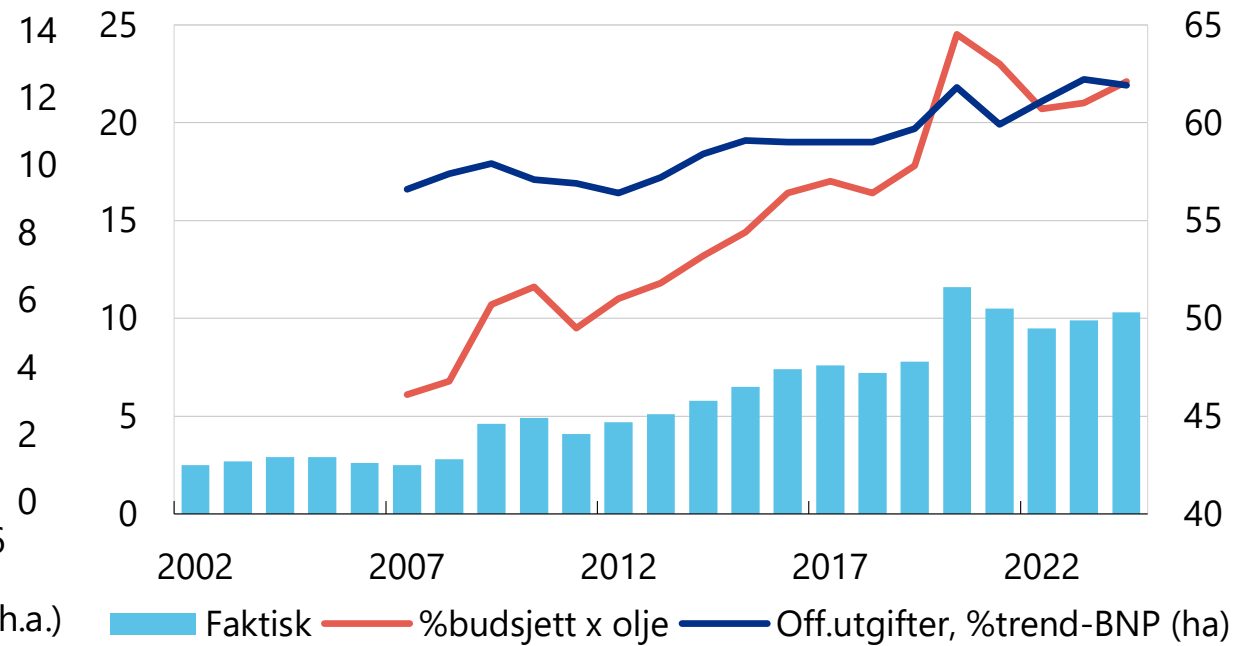
Fastlands-Norge: Bedriftsinvesteringer

Prosentvis endring år/år. Prosent (h.a.)

Strukturelt, oljekorrigert underskudd

Pst av trend-BNP for Fastlands-Norge

Kilde: Refinitiv Datastream / Norwegian Aggregate Model (NAM) / NHO, ØO 4/2023

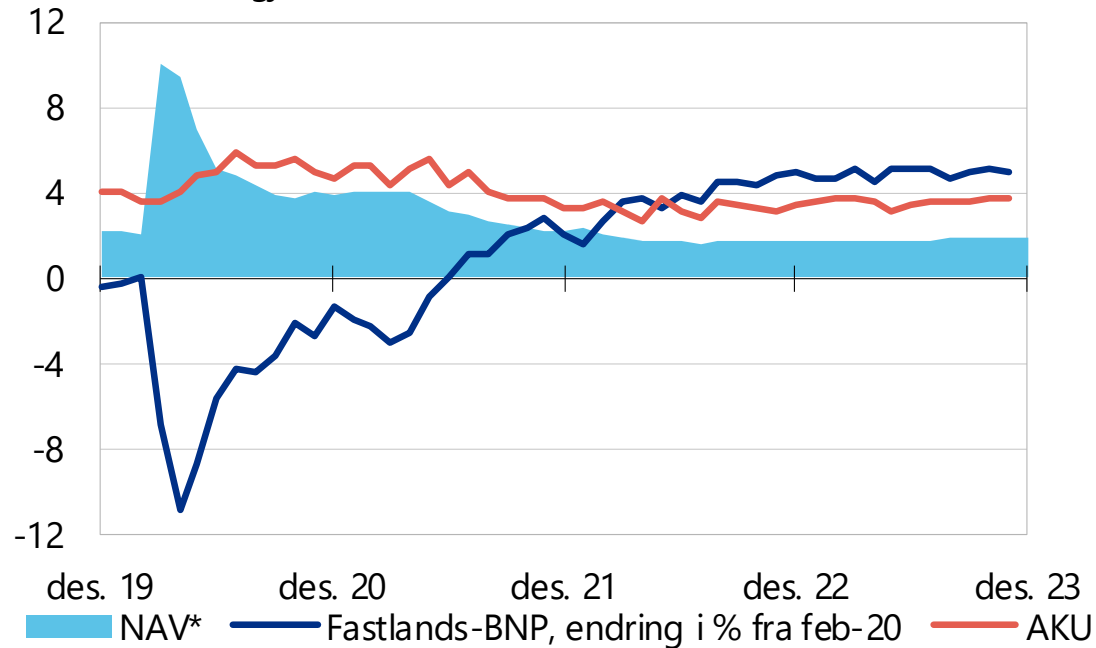
Kilde: Finansdepartementet, NB 2024 / NHO

Hvileeskjær for norsk økonomi 2023/24: Vekst 1,0/1,0%

Jobbvekst 1,4/0,4%, ledighet 1,8/2,5%. Trykket har letnet. Høy inflasjon/rente gir nedsiderisiko

Fastlands-BNP og ledighet

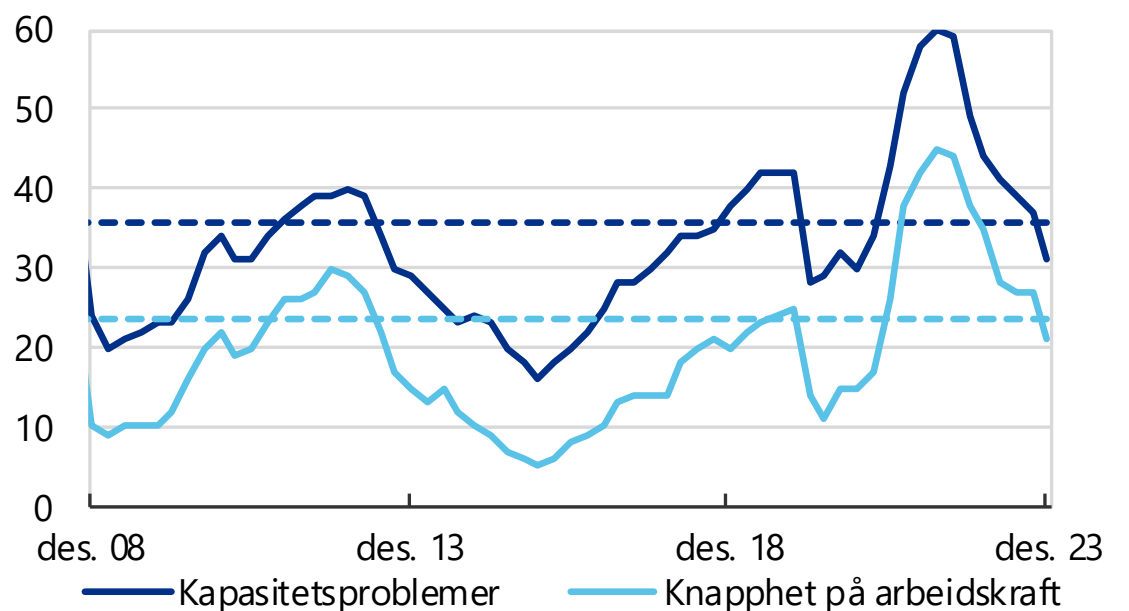
Prosent. Sesongjustert

* Registrerte arbeidsledige + tiltak
Kilde: LSEG Datastream / Statistisk sentralbyrå / NHO

Norge: Kapasitetsproblemer*

Prosent som svarer bekreftende

*Andel kontaktbedrifter som vil ha noen eller betydelige problemer med å møte en vekst i etterspørselen.

Kilde: LSEG Datastream / Norges Banks regionale nettverk / NHO

Oppsummert – og noen risiki

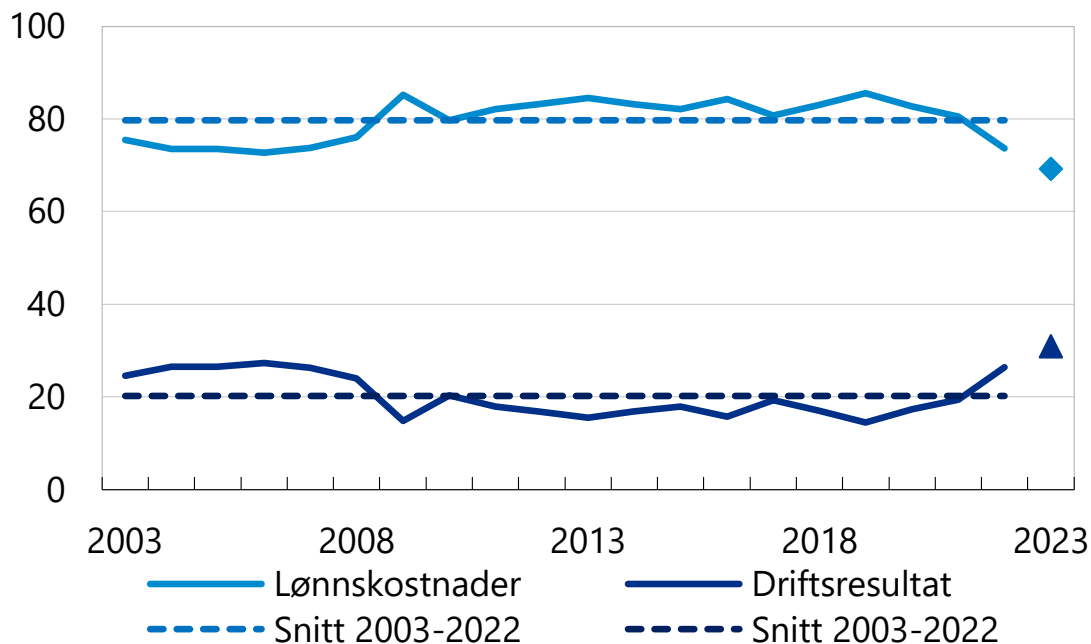
- Etter tidenes pris- og rentesjokk styrer vi mot myklanding i 2023/24.
- Lavere inflasjon og renter, moderat vekst, fortsatt ganske lav ledighet.
- **Nedsiderisiki:** Nye råvareprissjokk (Midt-Østen, Ukraina). Tregere nedgang i inflasjon og renter, fall i sysselsetting og større utslag på etterspørselen. Vekstsvikt i Kina.
- **Oppsiderisiko:** Raskere fall i inflasjon og renter.
- **Langsiktig:** Mer konflikt, mer skjerming av GVCs, mer proteksjonisme (industripolitikk)

Frontfagsmodellens to bein

1) Frontfagets lønnsvekst tilpasset lønnsevnen. (Nå -15%). 2) Norm for følgefagene

Lønnskostnader og driftsresultat i industrien

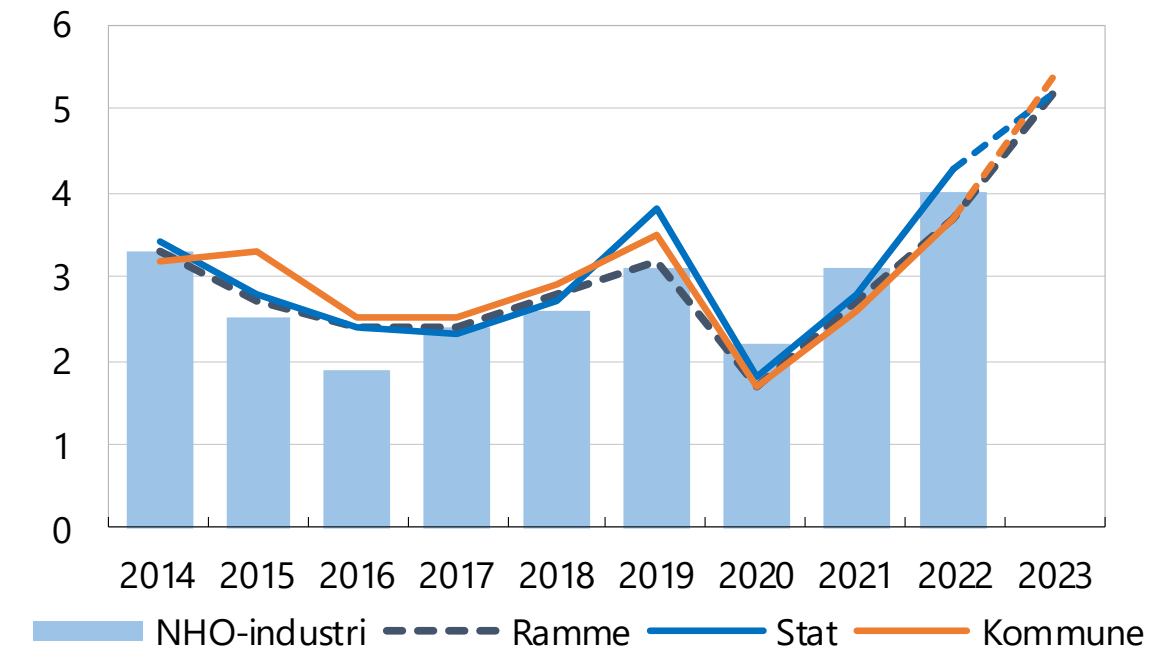
Andel av netto faktorinntekt. Anslag 2023*

Kilde: SSB/TBU/NHO *Gjennomsnitt 1.-3. kvartal.

Årslønnsvekst: Store forhandlingsområder

Prosent

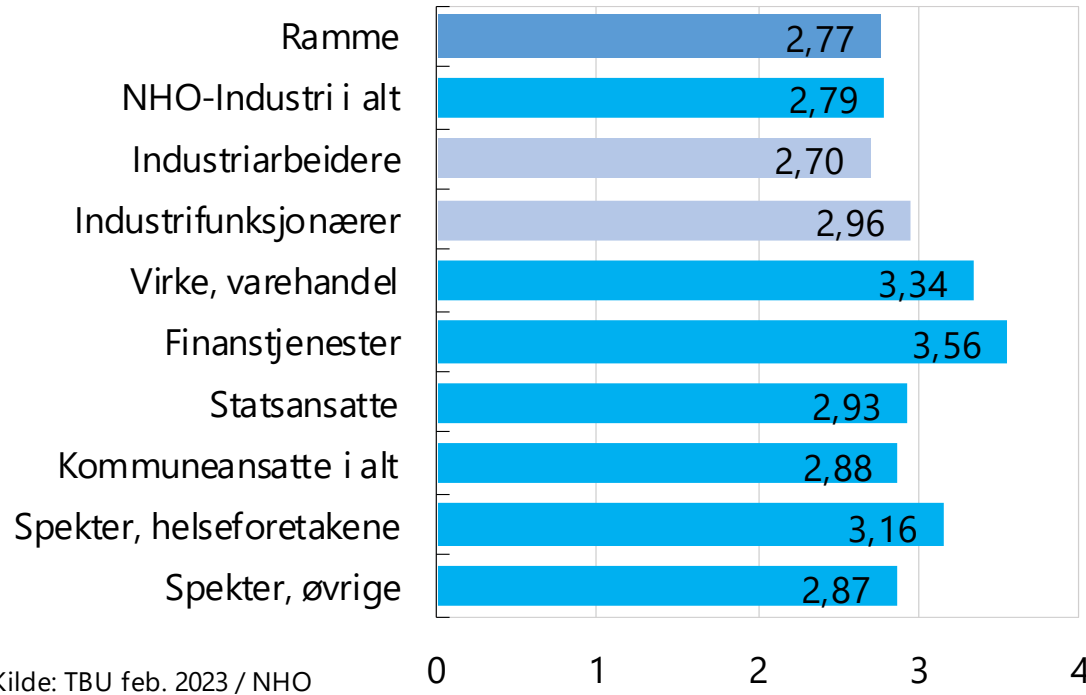
Kilde: TBU, mars 2023 / NHO

Likeartet lønnsutvikling, bedret k-evne siden 2012

Frontfagsmodellutvalget bifalt modellen, men dissens fra Unio/Akademikerne

Årslønn: Prosentvis endring år/år

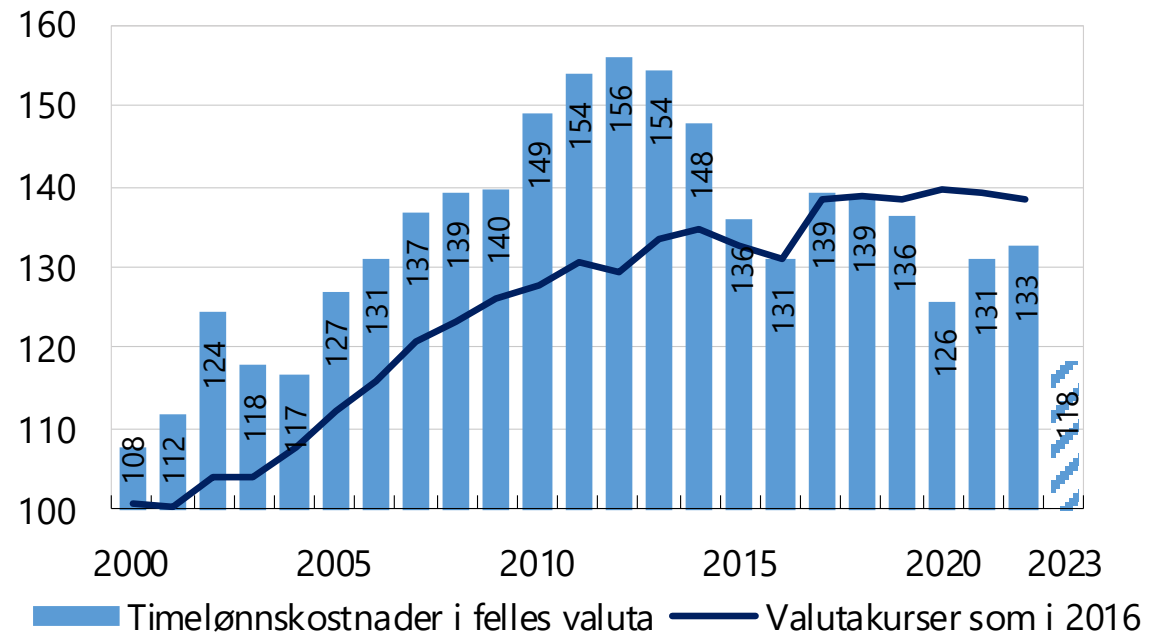
Gjennomsnitt 2014-22

Kilde: TBU feb. 2023 / NHO

Lønnskostnader per timeverk i industrien

Norges handelspartnerne i EU og UK = 100, felles valuta

Kilde: Holden IV / NHO

